

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5063/2020
01.07.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Радин, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Зрењанину, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1394/20 од 05.08.2020. године, у седници одржаној 01.07.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1394/20 од 05.08.2020. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Кикинди П 441/19 од 09.03.2020. године, обавезана је тужена Република Србија да је дужна да трпи да се тужилац АА упише као сувласник још 4/12 дела некретнине – катастарских парцела уписаних у лист непокретности број ... КО ..., као сувласник још 4/16 дела парцела уписаних у ЛН ... КО ... и још 3/8 дела парцела уписаних у ЛН ... КО ..., ближе описане у том делу изреке по правном основу одржаја на основу ове правноснажне пресуде путем молбе непосредно поднете РГЗ СКН Нова Црња и одлучено да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1394/20 од 05.08.2020. године, ставом првим изреке, жалба тужене је усвојена и преиначена првостепена пресуда тако што је тужбени захтев одбијен и обавезан тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати 6.000,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова жалбеног поступка исплати 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. и члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, стриц тужиоца, сада пок. ББ је тужиоцу АА поклонио пољопривредно земљиште које је предмет спора да га обрађује, с

обзиром да је оно раније припадало оцу пок. ББ, тј. деди тужиоца, а да тужиочев стриц није имао деце. По смрти ББ његова супруга, тужиочева стрина, сада пок. ВВ је дала сагласност тужиоцу да настави да обрађује ово земљиште. ВВ је преминула 1988. године, а решењем о наслеђивању од 11.03.2019. године њена заоставштина предата је на уживање туженој Републици Србији. Пок. ББ и пок. ВВ са тужиоцем нису сачинили уговор о поклону наведених непокретности у писменој форми. Тужилац је у непрекидном и мирном поседу наведених некретнина 55 година. Тужбу у овој парници поднео је 21.10.2019. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је на основу члана 28. став 4. и члана 30. Закона о основама својинскоправних односа закључио да су испуњени услови за стицање права својине одржајем, јер је тужилац у законом предвиђеном времену био савестан држалац наведених некретнина почев од шездесетих година прошлог века тј. више од 50 година, након што је исте добио на поклон од стрица (земљу је обрађивао у потпуном уверењу да је она његова јер га нико није узнемиравао у поседу нити полагао право на ту земљу), а тужена Република Србија је постала сувласник наведеног пољопривредног земљишта тек након завршеног оставинског поступка иза пок. ВВ 2017. године у време када је тужилац већ стекао право својине на њој.

По оцени другостепеног суда, тужилац је био у поседу наведеног земљишта и користио га по одобрењу свог стрица, а касније стрине, али се ствар дата на коришћење не може стећи одржајем јер такав основ поседовања није подобан да би се могло по том основу стећи власништво, због чега је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у целости.

Основано се у ревизији указује да је другостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињене пред другостепеним судом.

Према члану 383. став 1. ЗПП, другостепени суд одлучује о жалби по правилу без расправе. Према члану 394. истог закона другостепени суд ће пресудом преиначити првостепену пресуду ако је на основу расправе утврдио другачије чињенично стање него што је оно у првостепеној пресуди (став 1); ако је првостепени суд погрешно оценио исправе или посредно изведене доказе, а одлука првостепеног суда је заснована искључиво на тим доказима (став 2); ако је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда (став 3); ако сматра да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено али да је првостепени суд погрешно применио материјално право (став 4).

Да би преиначио пресуду, другостепени суд не може да изврши друкчију оцену доказа изведених пред првостепеним судом. Ако не прихвати оцену тих доказа извршену од стране првостепеног суда и сматра да је због тога чињенично стање погрешно или непотпуно утврђено, другостепеном суду стоји на располагању могућност да сам одржи расправу и понови већ изведене доказе. У овом случају другостепени суд то није учинио, већ је сам извршио оцену датих исказа сведока и тужиоца и извео супротан закључак (уместо закључка првостепеног суда да је у питању поклон учињен тужиоцу на основу кога је стекао право власништва по одржају), да је у питању уступљено право коришћења и прекарна државина и на тај

начин учинио битну повреду из члана 374. став 1. ЗПП у вези члана 394. ЗПП (представља ревизијски разлог из члана 407. став 1. тачка 3. ЗПП).

Због тога је побијана другостепена пресуда укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење.

На основу члана 415. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић